

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0222U004762

Державний реєстраційний номер: 0117U004240

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-10-2022

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 5

Назва етапу: Засоби й методи обмеження впливу інвазійних видів рослин на біотичні системи

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2021

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державний природознавчий музей Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534452

Місцезнаходження: вул. Театральна, 18, м. Львів, Львівська обл., 79008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322356917

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442350981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.3 - виконання робіт за державними цільовими програмами

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 406.015
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Вплив фітоінвазій на біосистеми Українських Карпат в умовах глобальних кліматичних змін: оцінка, прогнозування та розробка заходів їхнього обмеження і запобігання

Назва роботи англійською:

The impact of phyt invasion on the biosystem of Ukrainian Carpathians under the conditions of global climate changes: assessment, forecasting and development of activities to limit and prevent them

Реферат українською:

Результати систем оцінки впливу вказують, що найважче контролювати такі високоінвазійні види, як *Solidago serotinoidea*, *Solidago canadensis*, *Reynoutria japonica*, *Reynoutria x bohemica*, *Helianthus tuberosus*, *Heracleum sosnowskyi*, *Acer negundo*. За сучасних умов соціо-економічного розвитку нашої країни ці види перебувають поза межами ефективного контролю. В окремих регіонах Карпат відбувається інвазія цих видів досить високими темпами у межах напівприродних та антропогенних типів оселищ. Зрізування *Heracleum sosnowskyi* під корінь на початку цвітіння та регулярне систематичне косіння ряду модельних видів за умов своєчасного й систематичного застосування є ефективними методами контролю чисельності їхніх популяцій, проте ці заходи потребують тривалого та регулярного їх застосування. Проведений підрахунок вартості контролю *Heracleum sosnowskyi* визначає механічні заходи контролю (обробка гербіцидами з використанням важкої техніки та косіння) як найдешевші. Ручні методи контролю, які є вартісними, доцільно використовувати як альтернативні, у місцях, де неможливе використання важкої техніки чи законодавчо обмежене використання гербіцидів. Відновлення сінокісних лук після заселення борщівником Сосновського є цілком можливим, проте це супроводжується значними фінансовими витратами. Важливою передумовою успішного контролю інвазійних видів є законодавча база, яка передбачає особисту відповідальність кожного землевласника і землекористувача за контроль інвазійних видів рослин. Підготовлено монографію "Інвазійні види рослин в Українських Карпатах: екологія, поширення та оцінка їх впливу на довкілля" та методичні рекомендації контролю інвазійних видів.

Реферат англійською:

The results of impact assessment systems indicate that it is most difficult to control such highly invasive species as *Solidago serotinoidea*, *Solidago canadensis*, *Reynoutria japonica*, *Reynoutria x bohemica*, *Helianthus tuberosus*, *Heracleum sosnowskyi*, *Acer negundo*. Under our country's current socio-economic development conditions, these species are beyond effective control. In certain regions of the Carpathians, the invasion of these species occurs at a fairly high rate within semi-natural and anthropogenic habitat types. Cutting *Heracleum sosnowskyi* under the root at the beginning of flowering and regular systematic mowing of a number of model species under the conditions of timely and systematic application are effective methods of controlling the number of their populations, but these measures require a long-term and regular application. A calculation of the cost of *Heracleum sosnowskyi* control has been carried out, identifying mechanical control measures (treatment with herbicides using heavy equipment and mowing) as the cheapest. Manual control methods, which are cost-effective, should be used as alternatives where heavy machinery is not possible or herbicide use is legally restricted. Restoration of hay meadows after colonization by *Heracleum sosnowskyi* is quite possible, but it is accompanied by significant financial costs. An important prerequisite for the successful control of invasive species is the legislative framework, which provides for the personal responsibility of each landowner and land user for the control of invasive plant species. The monograph "Invasive plant species in the Ukrainian Carpathians: ecology, distribution and assessment of their impact on the environment" and methodical recommendations for the control of invasive species have been prepared.

Індекс УДК: 581.5, 581.57*591.524/525

Коди тематичних рубрик:34.29.35

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Малиновський Андрій Костянтинович

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

IX. Бібліографічний опис

1. Angelstam P., Yamelnyets T., Elbakidze M., Prots B., Manton M. Gap analysis as base for strategic spatial planning for green infrastructure: a case study in the Ukrainian Carpathians. *Ecoscience*. 2017. Volume 24, Issue 1-2. P.138-151. DOI: <https://doi.org/10.1080/11956860.2017.1359771> URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/11956860.2017.1359771> Q2
2. Per Angelstam, Olha Khaulyak, Taras Yamelnyets, Gintautas Mozgeris, Vladimir Naumov, Tadeusz J. Chmielewski, Marine Elbakidze, Michael Manton, Bohdan Prots, Sviataslau Valasiuk. Green infrastructure development at European Union's eastern border: Effects of road infrastructure and forest habitat loss. *Journal of Environmental Management*. 2017. № 193. P. 300-311. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2017.02.017> URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301479717301214>
3. Проць Б.Г., Покинйчереда В.Ф., Беркела Ю.Ю. Підсумок другого етапу номінування букових пралісів і старовікових лісів України до всесвітньої природної спадщини Юнеско. *Наукові записки Державного природознавчого музею*. 2019. Вип. 35. С. 89-96. DOI: <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2019.35.89-96> URL: <http://nzdpm.smnh.org/tom/35/89-96.pdf>
4. Малиновський А.К. Проблемно-аналітична база даних «Інвазійні види»: структура, функції і перспективи застосування. *Наукові записки Державного природознавчого музею*. 2019. Вип. 35. С. 125-142. DOI: <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2019.35.125-142> URL: <http://nzdpm.smnh.org/tom/35/125-142.pdf>
5. Малиновський А.К. Основні напрями та результати досліджень фітоінвазій. *Наукові записки Державного природознавчого музею*. 2018. Вип. 34. С. 55-68. DOI: <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2018.34.55-68> URL: http://base.smnh.org/pdf_nzdpm/t34/malynovsky_t34.pdf
6. Helm A., Winter M., Prots B., Dawson L. Drivers and effects of invasive alien species. In IPBES (2018): The IPBES regional assessment report on biodiversity and ecosystem services for Europe and Central Asia. Secretariat of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem services. Bonn, Germany. P. 699-711. DOI: https://doi.org/10.1007/978-90-481-9659-3_82
7. Prots B., Jungmeier M. From analysis to action: development of a capacity building and training programme for protected areas in Ukraine. *Proceedings of International Conference "Problems of Mountain Ecosystems Conservation and Sustainable Use of Biological Resources in the Carpathians"* 22-25 October. Rakhiv, 2018. P. 361-371. URL: http://cbr.nature.org.ua/conf2018/Zbirnyk_2018.pdf
8. Jungmeier M., Prots B. Integrated management plans for protected areas – from theory to practice. Десятиріччя створення об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини»: історія, стан та проблеми впровадження інтегрованої системи менеджменту: матеріали міжнародної

9. Pokynchereda V., Prots B., Berkela Y. Extension of the UNESCO World Heritage Site in Ukraine – main results. Abstracts of the International Conference “Temperate and boreal primeval forests in the face of global change, 2-4 September. Lviv: WSL Publisher. 2019. P. 27.

11. Вплив транспортної інфраструктури на біорізноманіття: практичний посібник для країн Карпатського регіону. Главач В., ... Проць Б. та інші. Дрогобич : Коло, 2019. 228 с. URL: http://www.interreg-danube.eu/uploads/media/approved_project_output/0001/36/db2b0104dbe9cff9714fb929733bc8bbf0589321.pdf

13. Elbakidze M., Prots B., Yamelynets T., Dawson L., Vasyliuk O., Spinova Yu., Samakov A. Trends and indirect drivers of changes in protected area development. In IPBES (2018): The IPBES regional assessment report on biodiversity and ecosystem services for Europe and Central Asia. Rounsevell, M., Fischer, M., Torre-Marin Rando, A. and Mader, A. (eds.). Secretariat of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem services, Bonn, Germany, pp. 622–639. DOI: <https://doi.org/10.5924/IPBES.ECA.2018.01>

15. Проць Б. Історія досліджень та збереження старовікових лісів та пралісів в Українських Карпатах. Природні ліси Українських Карпат / за ред. А. Смалійчук та У. Гребенер. Львів: Карти і Атласи, 2018. с. 24-31. DOI: <https://doi.org/10.24919/2519-058x.4.111476>

17. Kadlečík J., Kubicová N., Thompson T., Ambróz L., Farkašová E., Chomová I., Šimková Z., Ošková M., Andráš P., Barlog M., Pietorová E., Šustr I., Václavová Z., Zajac M., Haviarová D., Ionescu R., Kušíková A., Michálek B., Nádaská K., Prots B., Vlasáková L. Ramsar Cultural Network in the Carpathian Region: Carpathian cultural heritage in wetlands. Banská Bystrica, 2018. 64pp. http://www.natureexperts.org/wp-content/uploads/2019/11/carpathian_cultural_heritage_in_wetlands-stysnuto.pdf

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Яницький Тарас Петрович

к. б. н., 03.00.24

Перелік осіб-виконавців

Малиновський Андрій Костянтинович

(д. с.-г. н.)

Проць Богдан Григорович

(к. б. н.)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Проць Богдан Григорович

Телефон

+38 (067) 353-38-13

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

